

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

18 mars 2004

PROPOSITION DE LOI

**visant à supprimer en principe la possibilité
pour le CPAS de récupérer les frais exposés
au titre de l'aide sociale dans le cadre
de l'admission de personnes âgées
en maison de repos**

(déposée par MM. Guy D'haeseleer,
Koen Bultinck, Staf Neel, Hagen Goyvaerts et
Luc Sevenhans)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	9

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

18 maart 2004

WETSVOORSTEL

**tot principiële afschaffing van de terug-
vorderingmogelijkheid door het OCMW van
de kosten gemaakt voor maatschappelijke
dienstverlening in het kader van de opname
van ouderen in een rusthuis**

(ingedien door de heren Guy D'haeseleer,
Koen Bultinck, Staf Neel, Hagen Goyvaerts en
Luc Sevenhans)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	9

<i>cdH</i>	:	Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	:	Front National
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	:	Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	:	Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	:	Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	:	Vlaams Blok
<i>VLD</i>	:	Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>
<i>DOC 51 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ

Dans un certain nombre de cas prévus par la loi, le CPAS est tenu de récupérer les frais de l'aide accordée auprès des débiteurs légaux d'aliments. C'est ainsi qu'il peut contribuer aux frais de séjour dans une maison de repos, dans les cas où la personne âgée n'a pas les moyens de financer elle-même ces frais. Le CPAS peut récupérer une partie des frais d'hébergement, y compris les frais exposés dans les établissements du centre lui-même, auprès de toutes les personnes qui, outre l'époux, les descendants et les descendants au premier degré, peuvent être qualifiées de débiteurs d'aliments par la loi.

Les auteurs proposent de supprimer purement et simplement en principe, l'obligation faite au CPAS de récupérer les frais d'hébergement auprès des débiteurs légaux d'aliments, y compris les frais exposés dans les établissements du centre lui-même.

SAMENVATTING

Het OCMW is in een aantal door de wet bepaalde gevallen verplicht om de kosten van verstrekte steun te recupereren bij wettelijke onderhoudsplichtigen. Zo kan het bijdragen in de kosten van het verblijf in een rusthuis, in de gevallen waarin de bejaarde er niet in slaagt deze kosten uit eigen inkomsten te dekken. Allen die naast de echtgenoot, de ascendenten en de descendentalen in de eerste graad door de wetgever als onderhoudsplichtige worden aangemerkt, kunnen worden aangesproken door het OCMW om een deel van de door haar gemaakte kosten van huisvesting, met inbegrip van die welke gemaakt zijn in de inrichtingen van het centrum, terug te betalen.

De indieners stellen de principiële algehele afschaffing voor van de terugvorderingsverplichting van het OCMW ten laste van de wettelijke onderhoudsplichtigen met betrekking tot de kosten voor huisvesting met inbegrip van die welke gemaakt zijn in de inrichtingen van het centrum.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Il arrive régulièrement, dans notre société, que la pension et le patrimoine propres d'une personne âgée admise en maison de repos ne suffisent pas à couvrir les frais de cet hébergement, qui s'élèvent actuellement en moyenne à 30 à 40 euros par jour¹, suppléments non compris. En pareil cas, le CPAS fait l'avance d'une partie ou de l'ensemble des frais. Cette contribution est toutefois conditionnelle et, dans les cas prévus par ou en vertu de la loi, le CPAS peut, ou plus exactement doit, récupérer ces frais auprès des débiteurs légaux d'aliments.

Pour qu'il puisse y avoir récupération, il faut que les revenus et le patrimoine propres de la personne âgée ne lui permettent pas de s'acquitter elle-même de la facture du séjour en maison de repos, mais aussi que le débiteur d'aliments bénéficie d'un revenu imposable supérieur à 14.162,35 euros.

Nous proposons de supprimer purement et simplement, en principe, l'obligation faite au CPAS de récupérer les frais d'hébergement auprès des débiteurs légaux d'aliments, y compris les frais exposés dans les établissements du centre lui-même.

Nous n'ignorons pas que l'on peut invoquer plusieurs arguments à l'encontre d'une suppression totale de l'obligation alimentaire dans cette matière spécifique.

On objecte notamment parfois que cette suppression démotiverait les débiteurs d'aliments qui, à l'heure actuelle, font spontanément preuve de solidarité avec les membres de leur famille, dispensant ainsi le CPAS d'intervenir. Il n'est pas exclu, en effet, selon certains, que ces débiteurs ne soient plus disposés à supporter volontairement les frais d'hébergement d'une personne âgée de leur famille résidant en maison de repos si l'obligation de récupération imposée au CPAS cessait d'être applicable. Nous sommes d'avis que cet argument est un peu forcé ou, à tout le moins que l'on en surestime la portée. Quelqu'un qui, dans le régime actuel, se montre spontanément disposé à aider une personne âgée à faire face à certains frais par solidarité familiale, ne sera pas par définition enclin à remettre

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In onze samenleving doet het zich regelmatig voor dat een bejaarde in een rusthuis wordt opgenomen en niet in staat is om de kosten voor deze opname te vergoeden uit eigen pensioen en vermogen omdat de kosten voor rusthuizen heden gemiddeld schommelen tussen 30 euro en 40 euro per dag¹ (zonder supplementen). In dergelijke gevallen zal het OCMW een deel of het geheel van de kosten voor haar rekening nemen bij wijze van voorschot. Deze bijdrage in de kosten is evenwel voorwaardelijk en het OCMW kan, meer nog, moet de kosten in de bij en krachtens de wet bepaalde gevallen verhalen op de wettelijke onderhoudsplichtigen.

De voorwaarde voor de terugvordering is dat de bejaarde de rusthuisfactuur zelf niet kan betalen uit eigen inkomsten en vermogen, maar eveneens dat de onderhoudsplichtige een belastbaar inkomen heeft dat hoger is dan 14.162,35 euro.

Wij stellen de principiële algehele afschaffing voor van de terugvorderingsverplichting van het OCMW ten laste van de wettelijke onderhoudsplichtigen met betrekking tot de kosten voor huisvesting met inbegrip van die welke gemaakt zijn in de inrichtingen van het centrum.

Wij zijn er ons terdege van bewust dat er enkele argumenten contra de volledige afschaffing van de onderhoudsplicht in deze bijzondere materie denkbaar zijn.

Zo wordt er wel eens opgeworpen dat de onderhoudsplichtigen die heden spontaan solidair zijn met familieleden, zonder OCMW-steun dus, zullen gedemotiveerd geraken. Het is immers niet louter denkbeeldig, volgens sommigen, dat zij niet langer bereid zullen worden gevonden om vrijwillig de kosten voor de opvang van een bejaard familielid in een rusthuis te dragen wanneer de terugvorderingsplicht van het OCMW vervalt. Dit argument lijkt volgens ons enigszins ver gezocht of minstens in omvang te worden overschat. Immers, wie onder het huidige stelsel spontaan bereid is bejaarden bij te staan in bepaalde kosten om redenen van familiale solidariteit, is niet per definitie geneigd zijn sociaal vrijmoedig gedrag op de helling te zetten omwille van het verdwijnen van deze bijzondere

¹ Des voix se font du reste entendre actuellement, dans le secteur concerné, en vue d'adapter la facture à la hausse

¹ Er gaan heden overigens alweer stemmen op vanuit de betreffende sector om de factuur aan te passen in de hoogte

en question son geste de générosité sociale en raison du fait que cette obligation alimentaire particulière n'existerait plus. Cette solidarité familiale spontanée est en effet souvent une attitude qui prévaut comme telle, indépendamment des possibilités que le législateur a prévues dans les régimes de sécurité sociale.

Un autre argument, souvent entendu, concerne le danger de voir des personnes âgées se rendre délibérément, et le cas échéant frauduleusement, insolables dès lors qu'elles auraient la garantie, ainsi que leurs débiteurs d'aliments, que le CPAS interviendra dans le règlement de la facture du séjour en maison de repos, une fois l'obligation alimentaire définitivement supprimée. La solidarité collective devrait prendre le relais de la solidarité familiale.

L'argument n'est valable que dans l'hypothèse où la personne âgée et le(s) débiteur(s) d'aliments sont de mauvaise foi. Cette façon de faire suppose en effet, chez les intéressés, la volonté de «profiter socialement». Nous considérons que les dispositions de la loi doivent être conçues avant tout en fonction des personnes véritablement démunies et de leurs «débiteurs légaux d'aliments» qui sont confrontés à une facture de séjour en maison de repos qu'ils ne sont pas en mesure de payer, de manière précisément à éviter les situations intolérables et les drames sociaux. Il y a donc lieu d'adopter comme principe que les frais de l'aide sociale liés à une facture de séjour en maison de repos ne seront pas recouvrés.

Afin toutefois d'éviter les abus, nous proposons que l'on accorde accessoirement au Roi le pouvoir de fixer les règles et les conditions devant permettre aux CPAS d'apprécier dans quels cas une personne âgée a été (s'est) rendue délibérément insolvable dans le but d'empêcher le CPAS de récupérer auprès des débiteurs d'aliments les frais de l'aide sociale couvrant la facture du séjour en maison de repos. L'obligation alimentaire peut ainsi être supprimée en principe, mais le CPAS aura encore la faculté, dans les cas exceptionnels d'abus, de procéder à la récupération des frais auprès des anciens débiteurs d'aliments. Si elle peut paraître contradictoire, la thèse défendue ici ne l'est cependant pas du tout. On supprime bel et bien, en principe, l'obligation alimentaire pour les frais découlant de l'admission en maison de repos, mais on prévoit que le CPAS pourra apporter un correctif à la règle et décider d'exiger des personnes qui ne sont plus redevables de la facture au titre de débiteurs particuliers d'aliments qu'elles s'en acquittent en vertu de leur obligation alimentaire générale de droit civil, selon les conditions déterminées par le Roi.

onderhoudsplicht. Deze spontane familiale solidariteit is immers vaak een «houding» die los staat van de mogelijkheden waarin de wetgever via stelsels van sociale bijstand heeft voorzien.

Een ander vaak gehoord argument is het risico van het doelbewuste en/of bedrieglijk «onvermogend maken» van bejaarden wanneer zij en hun onderhoudsplichtigen zich ervan kunnen verzekeren dat het OCMW toch financieel zal bijspringen in de betaling van de kosten voor de rusthuisfactuur, eens de onderhoudsplicht definitief verdwenen is. De aandacht wordt dan verschoven van de familiale solidariteit naar de collectieve solidariteit.

Deze stelling is enkel houdbaar indien zowel de bejaarde als de onderhoudsplichtige(n) te kwader trouw zijn. Deze handelwijze vereist immers het opzet om zogenaamd «sociaal te profiteren». Wij houden ons voor dat wettelijke maatregelen in de eerste plaats moeten worden gemaakt op maat van de echte hulpbehoefenden en hun «wettelijke onderhoudsplichtigen» die te kampen hebben met een onbetaalbare rusthuisfactuur precies om sociale wantoestanden en drama's te voorkomen. Het principe van de afschaffing van de terugvordering van kosten voor maatschappelijke dienstverlening i.v.m. de rusthuisfactuur moet aldus worden gegarandeerd.

Om evenwel misbruiken te voorkomen vragen wij dat aan de Koning bijkomend de bevoegdheid wordt verleend om die regels en voorwaarden vast te stellen die de OCMW's moeten toelaten om te oordelen in welke gevallen er sprake is van een bewust onvermogend maken van de bejaarde met het oog op het bekomen van een situatie waarin de OCMW's de kosten voor maatschappelijke dienstverlening m.b.t. tot de rusthuisfactuur niet kunnen terugvorderen van de onderhoudsplichtigen. Op die manier kan de onderhoudsplicht principieel worden afgeschaft, doch zal in uitzonderlijke gevallen van misbruik het OCMW alsnog kunnen terugvorderen van de voormalige onderhoudsplichtigen. Deze stelling mag dan wel contradictoir klinken, ze is het beslist niet. De onderhoudsplicht i.v.m. de kosten van de rusthuisopname wordt wel degelijk principieel afgeschaft, evenwel wordt er voorzien in een correctiemogelijkheid waarin het OCMW kan beslissen de niet langer bijzonder onderhoudsplichtigen met betrekking tot de rusthuisfactuur toch aan te spreken op hun algemene burgerrechtelijke onderhoudsplicht onder de voorwaarden door de Koning bepaald.

Quoi qu'il en soit, nous estimons que la question de l'abus social ne se pose pas, en réalité, en la matière.

Lorsqu'on sait en effet que, dans le cadre de la sécurité sociale, le régime actuel des pensions repose sur un système de répartition et non sur un système de capitalisation, et que par ailleurs les débiteurs d'aliments paient souvent eux-mêmes des cotisations sociales considérables sur le travail qu'ils exercent, lesquelles sont à leur tour immédiatement utilisées pour payer les pensions des retraités d'aujourd'hui, et notamment celles de leurs parents ou beaux-parents, on peut se demander à juste titre si, à l'heure actuelle, les débiteurs ne sont pas contraints de payer doublement : une première fois au travers des cotisations de sécurité sociale et une seconde fois au travers du recouvrement des avances consenties par le CPAS sur la facture du séjour en maison de repos.

Nous estimons, tout comme notre parti, que les charges sociales qui pèsent sur le travail sont déjà très élevées dans notre pays et qu'il est injuste que des gens qui ont payé toute leur vie des cotisations astronomiques aux pouvoirs publics soient contraints, par ces mêmes pouvoirs publics, en raison de l'obligation de recouvrement qui incombe aux CPAS en vertu de la législation actuelle, de suppléer aux frais de séjour en maison de repos de créanciers âgés d'aliments, alors que les pensions de bon nombre de personnes âgées sont souvent déraisonnablement modiques.

Car c'est précisément là que le bât blesse. Des études montrent que la pension moyenne d'une personne âgée se situe entre 600 et 900 euros, alors que la facture de séjour en maison de repos s'élève à un montant oscillant autour des 1 300 euros par mois (+/- 1.100 euros pour le prix de la journée² et 200 euros pour les suppléments³).

Nous estimons dès lors qu'il convient de chercher une solution structurelle au problème social posé par les coûteuses factures des maisons de repos et que la suppression de principe de l'obligation alimentaire dans ce dossier particulier est de nature à nous amener à réfléchir à un financement différent, meilleur ou plus élevé des pensions, à une réduction du prix moyen de la journée en maison de repos et au rôle que les pouvoirs locaux jouent en la matière, par le biais du CPAS.

Hoe dan ook menen wij dat er een en ander valt te zeggen voor het feit dat de discussie over «sociaal misbruik» zich in deze bijzondere materie eigenlijk niet stelt.

Immers, wanneer we weten dat het huidige pensioenstelsel in de sociale zekerheid gebaseerd is op een systeem van repartitie en niet van kapitalisatie en dat de onderhoudsplichtigen vaak zelf heel wat sociale bijdragen betalen op de door hen gepresteerde arbeid, bijdragen die op hun beurt onmiddellijk worden aangewend voor de gepensioneerden van vandaag, onrechtstreeks hun eigen ouders of schoonouders, dan kan men zich terecht de vraag stellen of de onderhoudsplichtigen heden niet verplicht worden tot tweemaal toe te betalen. De eerste maal via de gewone sociale zekerheidsbijdragen en de tweede maal door de terugvordering van de door het OCMW toegekende voorschotten op de rusthuisfactuur.

Wij en onze partij met ons, zijn van oordeel dat de sociale lasten op de arbeid meer dan voldoende hoog zijn in ons land en dat het als onbillijk voorkomt dat mensen die heel hun leven torenhoge bijdragen hebben betaald aan de overheid, door diezelfde overheid, middels de invorderingsplicht van de OCMW's in de huidige wetgeving, worden gedwongen bij te passen voor de kosten van rusthuisopname van bejaarde onderhoudsgerechtigden, nu de pensioenen van menige bejaarde vaak onrealistisch laag zijn.

Precies hier stelt zich het grootste probleem. Studies wijzen uit dat het gemiddelde pensioen van een bejaarde schommelt rond de 600 - 900 euro, alwaar de rusthuisfactuur maandelijks schommelt rond 1.300 (+/- 1.100 euro dagprijs² + 200 euro supplementen)³.

Wij menen dan ook dat er structureel naar een oplossing voor het sociale probleem van de onbetaalbare rusthuisfacturen moet worden gezocht en dat de principiële afschaffing van de onderhoudsplicht in dit bijzonder dossier een instrument, een hefboom is, om na te denken over een andere, betere of grotere financiering van de pensioenen, het drukken van de gemiddelde dagprijzen van de rusthuizen en de rol van de lokale overheid, middels het OCMW in deze materie.

² Pour se faire une idée de ce qu'il faut en tout cas entendre par là, on consultera www.wvc.vlaanderen.be/rusthuisinfofoon/vragen/kostprijs.htm

³ Source : chiffres provenant d'une étude du « Gezinsbond »: «Actuele standpunten en dossiers»

² Voor een idee wat daaronder in elk geval moet worden begrepen: www.wvc.vlaanderen.be/rusthuisinfofoon/vragen/kostprijs.htm

³ Bron: cijfers uit een studie van de «Gezinsbond»: «actuele standpunten en dossiers»

La suppression de l'obligation alimentaire aura pour effet de mettre en lumière la question de la modicité des pensions et du coût élevé de la journée en maison de repos.

Nous constatons ensuite que, dans l'état actuel de la législation, le CPAS ne peut procéder au recouvrement auprès des débiteurs légaux d'aliments que pour autant que leur revenu net imposable dépasse un montant déterminé. Selon les auteurs, cette exonération n'est équitable qu'en apparence.

En apparence parce que les plus déçus par cette exonération *a priori* sont ceux qui tombent tout juste en dehors de son champ d'application. Pour dire les choses simplement, un tel système signifie que quelqu'un dont le revenu net imposable dépasse de 1 euro le montant exonéré est peut-être «plus riche» de 1 euro que les débiteurs d'aliments «exonérés», mais que sa situation sociale et financière n'est pas pour autant forcierement meilleure. Une mesure d'exonération de type barémique est toujours artificielle et tout juste bonne pour l'un, mais tout juste mauvaise pour l'autre.

Il y a, par ailleurs, encore un certain nombre d'autres arguments à faire valoir à l'encontre des possibilités de récupération du CPAS.

Tout d'abord, la récupération coûte très cher aux CPAS eux-mêmes. Nous nous demandons dans quelle mesure un pouvoir local qui se respecte peut trouver justifié de dépenser pour la récupération des avances versées par le CPAS plus d'argent que le montant auquel celles-ci s'élèvent. Une telle politique est manifestement inefficace.

Ensuite, cette matière qui relève du CPAS est spécifiquement locale, ce qui soulève ici aussi la question de l'équité. C'est la politique suivie par le pouvoir local qui déterminera dans quelle mesure les avances seront récupérées. Il se peut donc que telle commune soit plus «sévère» que telle autre.

Enfin, il y a bien sûr aussi la question de l'inégalité entre les débiteurs d'aliments. Les CPAS procèdent au recouvrement en fonction, d'une part, du nombre de débiteurs d'aliments et, d'autre part, de leurs revenus nets imposables respectifs. Cet élément peut être à l'origine de sérieuses querelles familiales qui, à leur tour, compromettent la solidarité au sein de la famille.

Eu égard à toutes ces raisons, nous préconisons la suppression de principe de l'obligation alimentaire en ce qu'elle concerne le remboursement, visé à l'article

De afschaffing van de onderhoudsplicht brengt immers de problematiek ten gronde aan de orde, namelijk deze van de te lage pensioenen en de te hoge dagprijzen van rusthuizen.

Vervolgens stellen wij vast dat in de huidige stand van de wetgeving een vrijgesteld bedrag als netto belastbaar inkomen moet voorkomen dat het OCMW kan terugvorderen van de wettelijke onderhoudsplichtigen. Deze vrijstelling lijkt ons ogenschijnlijk rechtvaardig.

Ogenschijnlijk, omdat door een dergelijke *a priori* vastgestelde vrijstelling de personen die er net «buiten» -vallen het zwaarst worden ontgocheld. Eenvoudig gesteld betekent een dergelijke regeling immers, dat wie 1 euro meer als netto belastbaar inkomen heeft dan het vrijgestelde bedrag, wel 1 euro «rijker» is dan de wél «vrijgestelde» onderhoudsplichtigen, maar, daarom is zijn sociale en financiële situatie wezenlijk niet beter. De barema – vrijstellingsmaatregel is immers altijd kunstmatig en nét goed voor de een, doch nét niet goed genoeg voor de ander.

Er rest dan nog de volgende argumenten in te brengen tegen de terugvorderingsmogelijkheden van het OCMW:

Allereerst de hoge terugvorderingskost voor de OCMW's zelf. Het is ons niet duidelijk in welke mate een zichzelf respecterende lokale overheid het verantwoord vindt meer geld uit te geven aan de recuperatie van de door het OCMW betaalde voorschotten, dan de waarde van de voorschotten zelf. Dergelijke politiek is manifest inefficiënt.

Vervolgens is deze OCMW-materie een uitgerekend lokale aangelegenheid en stelt zich ook hier het probleem van de billijkheid. Het beleid van een lokale overheid zal bepalen in welke mate voorschotten zullen worden teruggevorderd. De ene gemeente treedt aldus mogelijks «strenger» op dan de andere.

Tenslotte is er natuurlijk nog het probleem van de ongelijkheid tussen onderhoudsplichtigen onderling. In functie van het aantal onderhoudsplichtigen enerzijds en hun onderscheiden netto belastbare inkomens anderzijds, wordt door de OCMW's teruggevorderd. Dit laatste kan tot heuse familiale twisten aanleiding geven, twisten die op hun beurt de familiale solidariteit in het gedrang brengen.

Om al deze redenen vragen wij de principiële afschaffing van de onderhoudsplicht in zover zij betrekking heeft op het terugbetaLEN van de door het OCMW

97, alinéa 1er, 4°, des avances versées par le CPAS. Pour cette partie de leur obligation alimentaire, les débiteurs d'aliments seront ainsi définitivement à l'abri de mesures politiques locales choquantes, inéquitables et nuisibles aux bons rapports familiaux.

voorgeschoten bedragen als bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°. De onderhoudsplichtigen zijn wat dit deel van hun onderhoudsplicht betreft dan definitief bevrijd van aanstootgevende, onbillijke en voor de familiebanden schadelijke lokale beleidsmaatregelen.

Guy D'HAESELEER (Vlaams Blok)
Koen BULTINCK (Vlaams Blok)
Staf NEEL (Vlaams Blok)
Hagen GOYVAERTS (Vlaams Blok)
Luc SEVENHANS (Vlaams Blok)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 98, § 2, premier tiret, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale, est complété comme suit :

«, à l'exception des frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°, sauf dans les cas où la personne âgée s'est volontairement rendue insolvable au profit des débiteurs d'aliments dans le but de pouvoir bénéficier de la prise en charge par le centre public d'action sociale des frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°.».

Art. 3

L'article 100bis, § 1er, de la même loi est complété comme suit :

«d) les cas dans lesquels les centres publics d'action sociale peuvent décider, en vertu de l'article 98, § 2, de récupérer à charge des débiteurs d'aliments les frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°, s'il devait s'avérer que la personne âgée s'est volontairement rendue insolvable au profit des débiteurs d'aliments dans le but de pouvoir bénéficier de la prise en charge par le centre public d'action sociale des frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°.».

Art. 4

Le Roi prend, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les mesures nécessaires à l'exécution de la présente loi.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

11 décembre 2003

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 98, § 2, eerste streepje, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn wordt aangevuld als volgt:

«met uitzondering van de kosten bepaald bij artikel 97, eerste lid, 4°, behoudens in die gevallen waarin de bejaarde zich bewust heeft onvermogend gemaakt ten bate van de onderhoudsplichtigen met het oogmerk om te kunnen genieten van de door openbare centra voor maatschappelijk welzijn betaalde kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°.».

Art. 3

Artikel 100bis, § 1, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt:

«d) de gevallen waarin de openbare centra voor maatschappelijk welzijn mogen oordelen om op grond van artikel 98, § 2, de kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°, te verhalen op de onderhoudsplichtigen indien mocht blijken dat de bejaarde zich bewust heeft onvermogend gemaakt ten bate van de onderhoudsplichtigen met het oogmerk om te kunnen genieten van de door openbare centra voor maatschappelijk welzijn betaalde kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°.».

Art. 4

De Koning neemt, in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nodige maatregelen ter uitvoering van deze wet.

Art. 5

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

11 december 2003

Guy D'HAESELEER (Vlaams Blok)
Koen BULTINCK (Vlaams Blok)
Staf NEEL (Vlaams Blok)
Hagen GOYVAERTS (Vlaams Blok)
Luc SEVENHANS (Vlaams Blok)

TEXTE DE BASE

8 juillet 1976

Loi organique des centres publics d'aide sociale

Art. 98

§ 1er. Sans préjudice de l'application d'autres dispositions légales et réglementaires, le centre public d'aide sociale fixe, en tenant compte des ressources de l'intéressé, la contribution du bénéficiaire dans les frais de l'aide sociale.

Ce dernier a en tout état de cause le droit de disposer d'un argent de poche, dont le montant est fixé par le centre.

Si l'aide sociale est octroyée sous la forme d'un paiement des frais de séjour dans une maison de repos et que le bénéficiaire contribue à ces frais conformément à l'alinéa 1er, l'argent de poche s'élève à au moins 900 EUR par an, payables en tranches mensuelles. Ce montant peut être majoré par voie d'arrêté royal et est indexé conformément à la loi du 1er mars 1997 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public.

Le Roi détermine les frais qui ne peuvent en aucun cas être imputés sur cet argent de poche. Il détermine également le statut de l'argent de poche, en particulier lorsqu'il n'a pas été utilisé au moment du décès.

En cas de déclaration volontairement inexacte ou incomplète de la part du bénéficiaire, le centre récupère la totalité de ces frais, quelle que soit la situation financière de l'intéressé.

§ 2. Le centre public d'aide sociale poursuit également, en vertu d'un droit propre, le remboursement des frais de l'aide sociale :

– à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a rendu nécessaire l'octroi de l'aide; lorsque la blessure ou la maladie sont la suite d'une infraction, l'action peut être exercée en même temps et devant les mêmes juges que l'action publique;

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

8 juillet 1976

Loi organique des centres publics d'aide sociale

Art. 98

§ 1er. Sans préjudice de l'application d'autres dispositions légales et réglementaires, le centre public d'aide sociale fixe, en tenant compte des ressources de l'intéressé, la contribution du bénéficiaire dans les frais de l'aide sociale.

Ce dernier a en tout état de cause le droit de disposer d'un argent de poche, dont le montant est fixé par le centre.

Si l'aide sociale est octroyée sous la forme d'un paiement des frais de séjour dans une maison de repos et que le bénéficiaire contribue à ces frais conformément à l'alinéa 1er, l'argent de poche s'élève à au moins 900 EUR par an, payables en tranches mensuelles. Ce montant peut être majoré par voie d'arrêté royal et est indexé conformément à la loi du 1er mars 1997 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public.

Le Roi détermine les frais qui ne peuvent en aucun cas être imputés sur cet argent de poche. Il détermine également le statut de l'argent de poche, en particulier lorsqu'il n'a pas été utilisé au moment du décès.

En cas de déclaration volontairement inexacte ou incomplète de la part du bénéficiaire, le centre récupère la totalité de ces frais, quelle que soit la situation financière de l'intéressé.

§ 2. Le centre public d'aide sociale poursuit également, en vertu d'un droit propre, le remboursement des frais de l'aide sociale :

– à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a rendu nécessaire l'octroi de l'aide; lorsque la blessure ou la maladie sont la suite d'une infraction, l'action peut être exercée en même temps et devant les mêmes juges que l'action publique, **à l'exception des frais visés à l'article 97,**

BASISTEKST

8 juli 1976

Organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 98

§ 1. Onverminderd de toepassing van andere wettelijke en reglementaire bepalingen, bepaalt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, rekening houdend met de inkomsten van de betrokkenen, de bijdrage van de begünstigde in de kosten van de maatschappelijke dienstverlening.

Deze laatste heeft in ieder geval het recht op een zakgeld, waarvan het bedrag door het centrum wordt vastgesteld.

Wanneer de maatschappelijke dienstverlening wordt verstrekt in de vorm van betaling van de kosten van het verblijf in een rusthuis en de begünstigde bijdraagt in deze kosten overeenkomstig het eerste lid, bedraagt het zakgeld minstens 900 EUR per jaar, uitbetaald in maandelijkse schijven. Dit bedrag kan bij koninklijk besluit opgetrokken worden en wordt geïndexeerd overeenkomstig de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijs worden gekoppeld.

De Koning bepaalt welke kosten in geen geval op dit zakgeld mogen worden aangerekend. Hij bepaalt eveneens het statuut van het zakgeld, in het bijzonder bij niet aanwending in geval van overlijden.

In geval van vrijwillig onjuiste of onvolledige aangifte vanwege de begünstigde, vordert het centrum het geheel van die kosten terug, ongeacht de financiële toestand van de betrokkenen.

§ 2. De kosten van de maatschappelijke dienstverlening worden eveneens krachtens een eigen recht door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn verhaald :

– op degenen die aansprakelijk zijn voor de verwonding of ziekte die het verstrekken van de hulpverlening noodzakelijk heeft gemaakt; wanneer de verwonding of ziekte het gevolg is van een misdrijf, kan de vorde ring terzelfdertijd en voor dezelfde rechters als de publieke vordering worden ingesteld;

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

8 juli 1976

Organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Art. 98

§ 1. Onverminderd de toepassing van andere wettelijke en reglementaire bepalingen, bepaalt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, rekening houdend met de inkomsten van de betrokkenen, de bijdrage van de begünstigde in de kosten van de maatschappelijke dienstverlening.

Deze laatste heeft in ieder geval het recht op een zakgeld, waarvan het bedrag door het centrum wordt vastgesteld.

Wanneer de maatschappelijke dienstverlening wordt verstrekt in de vorm van betaling van de kosten van het verblijf in een rusthuis en de begünstigde bijdraagt in deze kosten overeenkomstig het eerste lid, bedraagt het zakgeld minstens 900 EUR per jaar, uitbetaald in maandelijkse schijven. Dit bedrag kan bij koninklijk besluit opgetrokken worden en wordt geïndexeerd overeenkomstig de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijs worden gekoppeld.

De Koning bepaalt welke kosten in geen geval op dit zakgeld mogen worden aangerekend. Hij bepaalt eveneens het statuut van het zakgeld, in het bijzonder bij niet aanwending in geval van overlijden.

In geval van vrijwillig onjuiste of onvolledige aangifte vanwege de begünstigde, vordert het centrum het geheel van die kosten terug, ongeacht de financiële toestand van de betrokkenen.

§ 2. De kosten van de maatschappelijke dienstverlening worden eveneens krachtens een eigen recht door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn verhaald :

– op degenen die aansprakelijk zijn voor de verwonding of ziekte die het verstrekken van de hulpverlening noodzakelijk heeft gemaakt; wanneer de verwonding of ziekte het gevolg is van een misdrijf, kan de vorde ring terzelfdertijd en voor dezelfde rechters als de publieke vordering worden ingesteld **met uitzondering**

– à charge de ceux qui doivent des aliments au bénéficiaire et ce à concurrence du montant auquel ils sont tenus pour l'aide octroyée.

Art. 100bis

§ 1er. Le Roi peut fixer des règles et des conditions concernant :

- a) le calcul des frais de l'aide sociale visés aux points 2°, 4° et 5°, de l'article 97;
- b) la fixation de la contribution du bénéficiaire telle qu'elle est prévue à l'article 98, § 1er;
- c) la poursuite du remboursement auprès du bénéficiaire de ceux qui doivent des aliments ou des débiteurs conformément à l'article 98, § 2, et à l'article 99, § 1er.

§ 2. Le centre public d'aide sociale ne peut renoncer à la fixation de la contribution du bénéficiaire, à la récupération ou au recouvrement visés aux articles 98, 99 et 100, que par une décision individuelle et pour des raisons d'équité qui seront mentionnées dans la décision.

Le centre public ne doit pas récupérer si les coûts ou les démarches inhérents à cette récupération dépassent le résultat escompté.

alinéa 1er, 4°, sauf dans les cas où la personne âgée s'est volontairement rendue insolvable au profit des débiteurs d'aliments dans le but de pouvoir bénéficier de la prise en charge par le centre public d'action sociale des frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4° ;¹

– à charge de ceux qui doivent des aliments au bénéficiaire et ce à concurrence du montant auquel ils sont tenus pour l'aide octroyée.

Art. 100bis

§ 1er. Le Roi peut fixer des règles et des conditions concernant :

- a) le calcul des frais de l'aide sociale visés aux points 2°, 4° et 5°, de l'article 97;
- b) la fixation de la contribution du bénéficiaire telle qu'elle est prévue à l'article 98, § 1er;
- c) la poursuite du remboursement auprès du bénéficiaire de ceux qui doivent des aliments ou des débiteurs conformément à l'article 98, § 2, et à l'article 99, § 1er.
- d) les cas dans lesquels les centres publics d'action sociale peuvent décider, en vertu de l'article 98, § 2, de récupérer à charge des débiteurs d'aliments les frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°, s'il devait s'avérer que la personne âgée s'est volontairement rendue insolvable au profit des débiteurs d'aliments dans le but de pouvoir bénéficier de la prise en charge par le centre public d'action sociale des frais visés à l'article 97, alinéa 1er, 4°.²**

§ 2. Le centre public d'aide sociale ne peut renoncer à la fixation de la contribution du bénéficiaire, à la récupération ou au recouvrement visés aux articles 98, 99 et 100, que par une décision individuelle et pour des raisons d'équité qui seront mentionnées dans la décision.

Le centre public ne doit pas récupérer si les coûts ou les démarches inhérents à cette récupération dépassent le résultat escompté.

¹ Art. 2: ajout.

² Art. 3: ajout.

– op de onderhoudsplichten van de begünstigde tot beloop van het bedrag waartoe zij gehouden zijn voor de verstrekte hulp.

Art. 100bis

§ 1. De Koning kan regels en voorwaarden vaststellen betreffende :

- a) de berekening van de kosten van de maatschappelijke dienstverlenging bedoeld onder 2°, 4° en 5°, van artikel 97;
- b) het bepalen van de bijdrage van de begünstigde zoals bedoeld in artikel 98, § 1;
- c) het verhaal op de begünstigde, de onderhoudsplichtigen of op zijn debiteurs zoals bepaald in artikel 98, § 2, en artikel 99, § 1.

§ 2. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan slechts afzien van het bepalen van de bijdrage van de begünstigde, van de terugvordering of het verhaal bedoeld in de artikelen 98, 99 en 100, bij een individuele beslissing en om redenen van billijkheid die in de beslissing worden vermeld.

Het openbaar centrum moet niet optreden wanneer de kosten of inspanningen hieraan verbonden niet opwegen tegen het verwachte resultaat.

van de kosten bepaald bij artikel 97, eerste lid, 4°, behoudens in die gevallen waarin de bejaarde zich bewust heeft onvermogend gemaakt ten bate van de onderhoudsplichtigen met het oogmerk om te kunnen genieten van de door openbare centra voor maatschappelijk welzijn betaalde kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°;¹

– op de onderhoudsplichten van de begünstigde tot beloop van het bedrag waartoe zij gehouden zijn voor de verstrekte hulp.

Art. 100bis

§ 1. De Koning kan regels en voorwaarden vaststellen betreffende :

- a) de berekening van de kosten van de maatschappelijke dienstverlenging bedoeld onder 2°, 4° en 5°, van artikel 97;
- b) het bepalen van de bijdrage van de begünstigde zoals bedoeld in artikel 98, § 1;
- c) het verhaal op de begünstigde, de onderhoudsplichtigen of op zijn debiteurs zoals bepaald in artikel 98, § 2, en artikel 99, § 1;
- d) de gevallen waarin de openbare centra voor maatschappelijk welzijn mogen oordelen om op grond van artikel 98 § 2 de kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°, te verhalen op de onderhoudsplichtigen indien mocht blijken dat de bejaarde zich bewust heeft onvermogend gemaakt ten bate van de onderhoudsplichtigen met het oogmerk om te kunnen genieten van de door openbare centra voor maatschappelijk welzijn betaalde kosten bedoeld in artikel 97, eerste lid, 4°.²

§ 2. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan slechts afzien van het bepalen van de bijdrage van de begünstigde, van de terugvordering of het verhaal bedoeld in de artikelen 98, 99 en 100, bij een individuele beslissing en om redenen van billijkheid die in de beslissing worden vermeld.

Het openbaar centrum moet niet optreden wanneer de kosten of inspanningen hieraan verbonden niet opwegen tegen het verwachte resultaat.

¹ Art. 2: aanvulling.

² Art. 3: aanvulling.